

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENSDAL

Redaksjonens adresse:
Postboks 46 — Høvik

NR. 4

APRIL 1946

5. ÅRG.

En hilsen til verdens filatelister fra Sambandsstatenes president.

Jeg er gla over å få dette høve til å sende min hilsen til alle filatelister over hele jorden og til å takke dem for det bidrag de har gitt — og stadig fortsetter å gi — på vilje til samarbeid mellom jordens folk. Likesom forbedrede meddelelses- og transportmidler har brakt verdens nasjoner nærmere sammen, så har også samlerhobbyen gitt sitt bidrag til det som avdøde president Roosevelt så treffende kalte «vitenskapen om samkvem mellom mennesker». Gjennom frimerkene har de amerikanske samlere reist verden rundt og gjennom dem har samlere fra fjerne riker erhvervet seg en bedre forståelse av vårt land. Frimerkesamlerhobbyen er et eksempel på den evne folk fra alle nasjoner har til å leve, arbeide og adsprede seg sammen i fred på den samme jord.

Vår avdøde president var dette lands framste frimerkesamler. Det er vanskelig å si hvilken rolle hans samlerhobby spilte for dannelsen av hans syn på internasjonale spørsmål, men vi vet at som frimerkesamler var han stadig i kontakt med alle jordens folk. Franklin D. Roosevelts frimerkesamling er et håndgripelig bevis på vår store leders internasjonale bevissthet.

HARRY S. TRUMAN

POSTDIREKTØR H. J. C. AALL

fyllte 70 år den 20. april og fratrådte samtidig sin stilling etter nådd aldersgrense.

Postdirektør Aall tok juridisk embetseksamen i 1900, var i noen år dommerfullmektig og konstituert sorenskriver, og ble i 1904 ansatt som sekretær i Poststyret. I 1918 ble han byråsjef og i 1935 postdirektør. Disse år var en rik utviklingsperiode for postverket, hvor det ble stillet store krav til verkets sentraladministrasjon. Med sin store arbeidskraft, sin utpregete evne til å kunne samarbeide med andre og sin store rettferdighetssans, hadde postdirektøren de beste forutsetninger for å fylle kravene. Ikke minst strevsomme har de årene vært som er gått siden 1935. Som så mange av landets ledende menn, ble også postdirektør Aall fjernet

fra sin stilling av nazimyndighetene. Men allerede den 8. mai 1945 satt han igjen på sin plass for å begynne arbeidet med opprydningen etter de midlertidige herrer. Postverket er allerede nå, etter 1 års forløp, langt på veg mot normale forhold.

Postdirektør Aalls store arbeid for postverkets utvikling har levnet ham mindre tid til å befatte seg med de sider av postverkets virksomhet som vi filatelister i første rekke er interessert i. Men han har alltid møtt oss med vennlig forståelse. Ved en rekke filatelistiske begivenheter har han representert Poststyret på en utmerket måte.

De norske filatelister ønsker postdirektør Aall alt godt.

Viggo Dunér.

Norsk armépost i England.

Av Trygve Jacobsen.

Ved armeens forlegninger i England ble der allerede i 1940 opprettet «postkontorer», hvis arbeid vesentlig var viserguttarbeid. De hentet og brakte post til nærmestliggende britiske postkontor, som var den egentlige ansvarlige postinstans. Men utviklingen til selvstendighet tok meget kort tid. Der ble ansatt en postmester ved Den norske Brigade og da brittene beordret anskaffelsen av egne feltpoststemppler i 1942, var det norske feltpostkontor et helt selvstendig postkontor, tilknyttet det britiske postnett.

Postmesteren, fenrik Eriksen, anskaffet straks to stemppler, de eneste som ble brukt i England. Det ene var litt større enn det annet. Innskriften på begge var «Norwegian Army Field Post Office» samt datum og år. Innskriften er omgitt av to ringer, en tykk og en tynn. Disse ringene er meget karakteristiske og gjør at selv en utydelig avstempling lett kan identifiseres.

Hva postmesterens egentlige hensikt med anskaffelsen av to forskjellige stemppler har vært, skal være usagt. Han ga imidlertid sitt personale ordre om at det lille stempel skulle brukes, og at det store stempel skulle være et reservestempel. Fra høsten 1942 til høsten 1944 ble derfor mer enn 90 pst. av posten avstemplet med det lille stempel. Det store ble bare brukt når arbeidspresset var så stort at de måtte ta begge stemppler i bruk.

Stemplene ble brukt for første gang den 1. september 1942.

I de to første år ble all post fra alle forlegninger sendt til brigadens postkontor for avstempling, fra høsten 1944 ble der opprettet et underpostkontor i St. Andrews. Dette fikk utlevert det store stempel, slik at en fra da av — ved å titte på stemplet — kunne avgjøre fra hvilket postkontor posten var sendt.

På forsendelsen fra feltpostkontorene kunne en bare bruke britiske merker. En unntagelse herfra danner 17. mai 1943, da det ble tillatt å bruke den norske Londonserie. Den dag ble der sendt ut ca. 4000 militærbrev og 2000 propagandabrev, tilsammen ca. 6000 Londonserier, stemplet med feltpostkontorets stempel.

Feltpostkontorene var også utsalgssted for frimerker, og i tiden 1. september 1942 — 1. september 1943 ble det solgt av britiske frimerker:

½ d.	700 stk.
1 d.	800 »
2 d.	500 »
2½ d.	75 000 »
3 d.	8 000 »
6 d.	1 000 »
7 d.	700 »
8 d.	500 »
9 d.	300 »
10 d.	250 »
1 sh.	1 000 »

Der ble bare foretatt beregning av salget for første år, og som det sees førte ikke postkontoret i det hele tatt 1½ d., 4 d. og 5 d. merker.

Utenom dette ble der stemplet endel frimerker som menige og befal kjøpte på lokale postkontor. En stor mengde av privatposten tok gjerne vegen utenom feltpostkontoret — direkte gjennom britiske postkontorer. Dette forhold opphørte noen få måneder før invasjonen i Frankrike, idet brittene — av sikkerhetshensyn — fordret at ingen militærperson fikk gi meddelelse om hvilket sted hans avdeling befant seg, ikke engang det stedlige postkontors avstempling. All privatpost tok derfor fra denne tid vegen gjennom det norske feltpostkontor.

Etter oppfordring fra undertegnede kjøpte postmesteren i 1944 inn noen få ark 1½, 4 og 5 d. merker, for at der skulle kunne bli adgang til å få fatt i komplette britiske frimerkeserier med Den norske Brigades stempler. Det var filatelistens krav han stilte seg velvillig overfor ved denne handling og vi vil derfor sikkert finne ut at vi har grunn til å takke ham.

Under oppholdet i England stod jeg i nær forbindelse med postmesteren og fikk som regel velvillige svar på alle forespørsler. På basis av disse har jeg søkt å kalkulere antallet av feltpost avstemplete britiske frimerker ved vårt postkontor i England og er kommet til følgende resultat:

1½ d. ca.	4 000
1 d. »	4 000

1½ d. »	1 500
2 d. »	3 000
2½ d. »	250 000
3 d. »	35 000
4 d. »	300
5 d. »	200
6 d. »	5 000
7 d. »	5 000
8 d. »	1 500
9 d. »	1 000
10 d. »	600
1 sh. ca.	3 000
2 sh. 6 d. »	40
5 sh. »	15
10 sh. »	10

Etter frigjøringen av Norge, tok Den norske Brigade med seg det store stempel til Norge og brukte det på sin utgående post her i landet. Det lille stempel ble tilbake i Skottland og ble brukt av de militære oppgjørsavdelinger der.

Det kunne ha sin interesse å få fastsatt priser på brukte serier av disse norskstemplete britiske merker, men ennå synes det ikke som om man har fått noe stabilt prisnivå å bygge på. Londonserien med brigadens stempel selges for alle mulige priser mellom 5 og 100 kroner, de fleste salg vistnok omkring 80 kroner. Britiske merker med Den norske Brigades stempel har jeg ennå ikke hørt blitt omsatt.

Trygve Jacobsen.

Om finska fältpostmärken.

Av R. Ahonius.

Emedan fältposten genast från början av sin verksamhet fick överväldigande dimensioner, var man tvungen att uttänka medel till dess begränsande. Av lätt förklarliga skäl eftersträvade man att utföra detta i så ringa mått, som förhållandena blott medgävo. Att börja med nöjde man sig med att endast begränsa (fr. o. m. 1. XI. 1941) befodringen av fältpostpaket till nedsatta postavgifter. Senare (fr. o. m. 16. X. 1943) utökades denna åtgärd även till de brev- och kortförsändelser, vilka befodrades avgiftsfritt.

Försändelser för vilka avlades full postavgift, begränsades däremot på intet sätt.

Denna begränsning av fältposten gällde endast de försändelser, vilka avsändes från hemorten till fronten, och förverkligades genom att taga i bruk ett speciellt fältpostmärke. För paketpost utdelades av dessa märken 4 st. och efter den 16. X. 1943, för brevpostförsändelser ytterligare 8 st. per månad och varje medlem av försvarsmakten i och för utdelning till dem, av vilka de väntade post.

Följande fältpostmärken har utgivits:

A. Fältpostmärken utan avgift.

- 1941 N:o 1, röd/svart.
 1943 N:o 2, grön.
 N:o 3, violett.
 1944 N:o 4, violett.
 N:o 5, grön.

B. Fältpostmärken med avgift.

- 1943 N:o 1, 2 mk. orange.
 N:o 2, 3½ mk. ljusblå.

A. 1. (bild 1). Utkom den 1. XI. 1941. Storlek 18 x 39 m/m. Den tvåradiga texten PUOLUSTUSVOIMAT/KENTTÄPOSTIA (= försvarsmakten/fältpost) är tryckt i svart med vanliga versalbokstäver, inramad av trefaldiga vågrika linjer på rött papper. Finnes i två olika pappersarter med varierande färgskiftningar. Otandade. Arket innehåller 7 x 13 märken. Utan vattenstämpel. Försattes ur kurs den 30. VI. 1943. — Märket användes endast vid befodring av fältpostpaket till nedsatt postavgift.

Av dessa märken förekomma ett mindre antal även på fältpost-brevkuvert och -postkort, avstämplade dels i början av

dec. 1941, dels i början av jan. 1942. Detta en följd därav, att enligt order även brevposten skulle förses med dessa märken, först fr. o. m. 1. XII. 1941 och på nytt fr. o. m. 1. I. 1942. Emellertid anulerades ordena i bägge fallen kort före de skulle träda i kraft, och då fältpostgången var mera långsam, hunno meddelandena om anuleringarna ej i tid till hemorten. Största delen av denna post försvann under fältförhållandena, och äro därför brevküvert och postkort, försedda med detta röda fältpostmärke synnerligen sällsynta.

Som av ovanstående framgår, är detta första fältpostmärke mycket anspråkslöst. I största hast blev det förfärdigat och hade man ej tid att fästa större avseende vid det. Huvudsaken var, att utan dröjsmål få av det tillräckliga mängder till användning. Det oaktat har det efter sin långa tjänstetid en given plats bland Finlands fältpostmärken.

A 2 (bild 2). Utkom den 1. VII. 1943. Storlek 25 x 35 m/m, eller samma som på större jubileumsmärkena. Tryckt av Finlands Banks sedeltryckeri (liksom även alla de följande) på vitt papper, tanding 14. Märket föreställer ett posthorn och en värja samt har årtalet 1943. I övre kanten står ordet PUOLUSTUSVOIMAT och i nedre KENTTÄPOSTIA. Arket innehåller 10 x 10 märken, utan vattenstämpel. Det förekommer olika färgvariationer, tjocklek av papper, limsorter, ävensom rufftanding. Försattes ur kurs den 30. IV. 1944. Användes i början endast på fältpostpaketförsändelser, men fr. o. m. den 1. XII. 1943 också på brevörsändelser.

A 3. Utkom den 16. X. 1943. Lik A 2, men till färgen violett. Försattes ur kurs den 30. IV. 1944. — Ursprungligen var märket avsett endast för brev- och postkortförsändelser, vilkas avgiftsfria befodring begränsades nu fr. o. m. den 16. X. 1943. Då det blev opraktiskt med skilda märken för paket- och brevpost, tilläts detta märke fr. o. m. den 1. XII. 1943 även på paketförsändelser (jämför detta med motsv. bestämmelser för A 2).

A 4 (bild 3). Utkom den 16. II. 1944. Storlek 20 x 24 m/m, eller samma som på nugällande lejonmärkena. Tryckt på vitt papper, tanding 14. Bilden densamma som på A 2, men årtalet 1944. Arket innehåller 10 x 10 märken, utan vattenstämpel. Olika färgvariationer, limsorter, ävensom rufftanding förekommer. Märket var gil-

tigt till den 4. XII. 1944. — Användbart både på fältpostpaket- och fältpostbrevförsändelser.

A 5. Utkom den 15. VII. 1944. Lik A 4, men til färgen grönt. Dessutom förekommer olik tjocklek av papper. — Användes som A 4.

Fr. o. m. den 4. XII. 1944 användes detta märke på fältpostförsändelser från trupper, vilka kämpade i Norra Finland, till hemorten. Denna användning upphörde den 1. VIII. 1945.

B 1 och 2 (bild 4). Utkommo den 16. X. 1943. Äro av lejontypen 1930, men med ändrade färger och försedda med treradigt svart övertryck «KENTTA-/POSTI/FÄLTPOST». Märkena voro giltiga till den 4. XII. 1944. Dessa märken såldes till nominella värdet på postanstalterna till allmänheten, och endast dessa märken voro användbara på de fältpostbrev- och -postkortförsändelser, vilka saknade det avgiftsfria fältpostmärket. Dessa märken voro på sätt och vis rabattmärken, ty 50% av försäljningssumman tillföll en fältposthjälpfond, vilken understöder de fallnas anhöriga, som äro i behov av det.

Som av ovanstående framgår, användes fältpostmärken endast i försändelser från hemorten till fronten. Postförsändelserna från fronten hem voro helt och hållet obegränsade. Reglementsentligt stämplades dessa i trupperna med en speciell, 6 x 1 cm. stor, «KENTTÄPOSTIA»-stämpel (bild 5), vilken på ett mycket praktiskt sätt ersatte fältpostmärkena. Om stämpeln saknades på försändelsen, blev den ej befodrad. Stämpeln var således oundviklig, och kuvert och postkort med denna stämpel och fältpostkontorets makuleringsstämpel äro fullt jämnförbara med hel-saker.

Ett undantak utgör tiden efter den 4. XII. 1944, då egentliga fältposten upphörde, ty då användes fältpostmärken A 5 till postförsändelser från trupperna till hemorten samtidigt som posten till trupperna måste frankeras enligt posttaxan med vanliga frimärken.

Vid fältposten användes ej speciellt fastställda kuvert eller postkort. I stället ha antingen fältpostmärkena eller ovannämnde stämpel varit i vissa fall oundvikliga förutsettningar för fältpostbefordran. Om så önskas, kan nominella värdet på dessa märket specificeras, detta är ju beroende av i hurudant bruk och under

vilket tid märket eller stämpeln användes. I betraktande av förhöjdningarna av posttaxan och förändringarna av fältpostpaketens rabattbestämmelser, få vi följande nominella värden:

fältpostmärket	på brev	3½ mk,
—»—	på kort	2 mk,
—»—	på paketkort t. o. m.	30. 8.-42
		4 mk,
—»—	på paketkort fr. o. m.	1. 10.-42
		4 mk,
—»—	på paketkort under sept.	-42
		6 mk,
fältpoststämpeln	på brev t. o. m.	30. 8.-42
		2 mk 75 p,
—»—	på brev fr. o. m.	1. 9.-42
		3½ mk,
—»—	på kort t. o. m.	30. 8.-42
		1 mk 75 p,
—»—	på kort fr. o. m.	1. 9.-42
		2 mk.

Som ett sammandrag av ovanstående märka vi följande egenarter vid finska fältposten:

1. Före fältpostmärkens uppkomst var all brev- och postkortbefordran per fältpost obegränsad och avgiftsfri. Postpaketen befordrades likaså obegränsat till nedsatta postavgifter.
2. Fältpostmärken utan avgift voro från början avsedda att begränsa antalet fältpostpaket, vilka befordrades till fronten till nedsatta postavgifter. Senare utvidgades deras användning att omfatta även begränsning av avgiftsfri befordran av fältpostbrev och -kort.
3. Vid användning av fältpostmärken med avgift var försändelserna till fronten helt och hållet obegränsade.
4. Vid fältpostpaketbefordring till nedsatt avgift frankerades paketen vid sidan av fältpostmärket med vanliga frimärken. — Fältpostpaketen, vilka frankerades endast med vanliga frimärken, och då till full postavgift, voro obegränsade.
5. Fältposten från trupperna vid användandet av «KENTTÄPOSTIA»-stämpeln var obegränsad och avgiftsfri.
6. Efter egentliga fältpostens upphörande var fältpostmärket A 5 giltigt för avgiftsfri befordran av postförsändelser från norra frontens trupper till hemorten. All post till trupperna måste frankeras enligt posttaxan med vanliga frimärken.

R. Ahonius.

Noen tanker omkring professor Erling Eides foredrag – og litt til.

Av redaksjonssekretær Per Grambo.

Professor Erling Eides foredrag var et ord i rette tid. Så rikt på ideer og etter mitt skjønn riktige synspunkter at det var en fryd å lese det. Jeg riktig klødde i fingrene etter å bla om å lese videre. Det vil si, det er ikke overensstemmende med sannheten: jeg hadde ikke hjerte til å legge fra meg tidsskriftet så lenge at det ble tid til å klø fingrene. Fra en ypperlig strategisk posisjon innleder professoren her en generaloffensiv mot den omseggripende pirkfilatelen. Han har sikkert mange meningsfeller.

Jeg har ikke stort å innvende mot professorens synspunkter, jeg deler de fleste. Jeg har dog lyst til å sette spørsmålstegn ved hans definisjoner av generalsamler og spesialsamler. Jeg tror det vil være riktigere å si at en generalsamler samler en verdenskatalogs hovednummer, en regionalsamler samler en større eller mindre region etter hovednumrene i en verdenskatalog, mens en spesialsamler samler et eller flere land eller en eller flere utgaver og tar hensyn til varianter av alle slag, mer eller mindre omfattende. Egentlig er det to samlergrupper til: studiesamlere (forskere) som brøyter nytt land, og tema- og motivsammlere. Etter mitt skjønn er det altså fem grupper av sammlere: generalsamlere, regionalsamlere, spesialsamlere, studiesamlere og tema- og motivsammlere. Den sistnevnte gruppe er imidlertid en slags spesialsamlere, mens regionalsamlere kan gå inn under generalsamlere. Det blir da tre skarpt atskilte grupper: generalsamlere, spesialsamlere og studiesamlere.

Professor Eide kommer inn på spørsmålet komplett. Jeg er ikke i tvil om at det er kravet om komplette samlinger som

skremmer mange bort fra filatelen. Dette krav er en absurditet, det er ikke mulig å lage en komplett samling av noe som helst, ikke av hovednumrene engang, katalogene divergerer sterkt i oppfatningen av hva som er hovednummer. Professor Eide er klar over at begrensning må til og han har mye klokt å si om dette. Han er likeledes klar over at en får den fulle og hele glede av samlingen når hele verden eller iallfall en betraktlig del av verden skinner i mot en fra albumets blad.

Kravet om kompletthet later imidlertid ikke til å komme forbi, samlerne er en meget konservativ rase. Jeg har tenkt på noe som burde kunne bli en løsning for flertallet av alminnelige sammlere. En kunne nøye seg med å samle hovedtyper, holde seg til merkebildene. Norge komplett til dags dato vil da telle 106 nummer, regnet etter typebildene i Melbyes katalog. For Sverige og Danmark og en rekke andre lands vedkommende blir det enda færre nummer. Dette er naturligvis det rene kjetteri for «alvorlige» sammlere, men sant å si synes jeg det har meget for seg. En kan da samle hele verden eller velge ut en rekke land som en har særlig interesse av, det blir enda en overkommelig affære. En slik samling vil bli langt mer morsom og variert enn de kjedelige posthornmerker i rad og rekke side opp og side ned. Den vil gi et levende og friskt bilde av vedkommende lands kulturutvikling gjennom tidene.

Og her er jeg inne på en av mine kjepphester: den kulturelle filateli. Hvert merke bør i en slik samling forsynes med en kortere eller lengere orientering om merkets motiv og utgivelsesårsaken.

I det hele er nå tiden inne til at den kulturelle filateli seiler opp for full bøl ved siden av annen filateli. I mitt omdømme er den kulturelle filateli langt mer utviklende, interessant og lærerik enn den «rene» filateli. Fins det noe mer åndsfortørende enn å granske tyve tusen tiøres frimerker? Jeg våger å påstå at det åndelige utbytte er temmelig minimalt. Vi er på avveger når flertallet av norske filatelister drukner i pirkfilateli. Knappt en promille av samlerne har de egenskaper som tilsammen skaper forskerbegavelsen. Vi får komme ned på jorden igjen.

Jeg har før skrevet om tema- og motivsamling her i tidsskriftet. Jeg hadde den glede å motta en rekke brev fra interesserte som ville vite mer om denne form for samling. Men stort sett tror jeg at tema- og motivsamling blir ansett som en mindreverdig form for filateli. Den er akkurat det motsatte. Det er bare det at så få samlere har anelse om hvilket herlig eldorado tema- og motivsamlingen er. Jeg minner om at tema- og motivsamling er to forskjellige ting. Tema-samling er samling av portretter, dyr sportsmerker osv. Motivsamling er samling av et lands motiver.

Jeg har også en annen kjepphest som jeg vil nevne litt om. Jeg mener at den fineste form for frimerkesamling er å samle merkene på hele brev. Et frimerke løsrevet fra brevet er etter min mening en torso. Et frimerke på en konvolutt med stempel og adresse og det hele har for meg langt større attraksjon enn et løst merke. Hvilken sjarm er det ikke over et brev fra et eksotisk land med flotte merker, mange rare stempler og underlige kruseduller som skal forestille adresser. Det er på brevet et frimerke hører hjemme, ikke sant? Først når et merke står på konvolutten har det helt og fullt oppfylt sin postale hensikt. Den er ikke riktig den innvending som er gjort at en samling av frimerker på brev krever så stor plass. Den tar ikke mer plass enn en ganske liten boksamling. Også en samling av merker på brev må begrenses, bl. a. fordi brev ikke er så lett å få tak i som løse merker. Men det lar seg utmerket godt gjøre å samle hovedtypene fra et land på brev etter samme system som omtalt ovenfor. Eller for eksempel å samle portretter på brev. En kan for eksempel innskrenke seg til nordiske portretter på

brev, for å nevne et eksempel. Interesse og pengepung avgjør begrensningen.

Med det samme jeg har ordet tillater jeg meg å komme med noen bemerkninger om tidsskriftet. Jeg vil først si at det stadig er blitt bedre, redaktøren har nedlagt et kjempearbeid. Det har vært jevn stigning i kvaliteten. Men det kan bli enda bedre, etter mitt skjønn da. Det forutsettes imidlertid at ikke de norske filatelistene som hittil overlater alt til redaktøren, men går aktivt inn for medarbeiderskap, særlig når det gjelder populær og kulturell filateli. Jeg spår at redaktøren en dag vil knekke sammen under arbeidsbyrden, hvis han ikke får mer hjelp.

Jeg vil som sagt gjerne peke på enkelte ting som etter mitt skjønn kunne gjøres bedre. Jeg håper redaktøren ikke tar det ilde opp. Det er ikke ment som noen kritikk, men som ønskemål. Jeg synes nyhetstjenesten er mindre god. Den bør bringe utførligere opplysninger om motiv og utgivelsesårsak. Jeg minnes med vemod dr. Justus Anderssens nyhetsspalte. Jeg vil også gjerne ha mer stoff om filatelister, ikke bare for filatelister. Personalia er alltid godt stoff og det er av denslags stoff som knytter oss tettere sammen. Jeg vil gjerne ha flere literaturanmeldelser, det siste hefte var i så måte et framskritt. Referat av tidsskriftinnholdet er utmerket, det bør bare bli mer utførlig og nøyaktig, bl. a. bør det omtalte tidsskrifts adresse medtas. Klubbreferatene bør det legges mer arbeid på fra sekretærenes side. Og redaktøren bør stryke f. eks. en slik oversikt over nyutkomne norske frimerker som stod i et klubbreferat i siste nummer. Melding om disse merker har stått før i tidsskriftet, og det er ingen mening i at alle klubber skal gjenta det i de årsmeldingsreferater som kommer i tidsskriftet. Men som sagt, klubbreferatene er ypperlig kontaktstoff. Videre så jeg gjerne at det kom flere smånotiser ute fra den store verden, vi er sultne på meldinger om utenlandsk filateli etter mange års isolering. Referat fra auksjoner ute i verden er ønskelig. Ja, dette var noen ønskemål. Jeg er oppmerksom på at papirrasjoneringen enda hindrer at tidsskriftet blir så fullverdig som det kan bli.

Per Grambo.

NYTT FRA NEDERLAND

Den hollandske regjering i London utga under krigen en serie frimerker i likhet med hva den norske regjering gjorde. Denne serie er blitt utvidet med enkelte verdier, slik at hele serien består av følgende:

1½ cent	gråsvart
2½ »	grønn
3 »	rødbrun
5 »	blå
7½ »	rød
10 »	orange
12½ »	blå
15 »	vinrød
17½ »	grågrønn
20 »	fiolett
22½ »	rød
25 »	brun
30 »	grønn
40 »	mørk fiolett
50 »	rød fiolett

Bildestørrelsen er 22½ x 28 mm. og taggingen er 12½ x 12¾ for merker i stående format og 12 x 11¾ for merker i liggende format.

I den hollandske filatelistiske presse har der vært en hel del skriverier angående disse tilleggsv verdier — 15, 17½, 22½, 25, 40 og 50 cents. Det viste seg nemlig at

de var tilsalgs i England, Belgia og Frankrike før de var kommet i omløp i Holland og der gikk rykter om at hele partiet skulle være blitt stjålet i Antwerpen under transporten. Disse merker er frankeringsgyldige til og med 31. desember 1947. Salget av merker med portretter av de hollandske admiraler samt de «germanske symboler» er stoppet.

Da det nederlandske postverk i 1942 besluttet å utgi den såkalte «admiralserie» ble tegningene bestilt hos postverkets vanlige kunstnere: S. L. Hartz, Kuno Brinks, Hubert Levigne og fru E. Reitsma-Valenca. En nazistisk postdirektør ble i mellomtiden ansatt og denne besluttet at jødiske kunstnere ikke måtte benyttes. S. L. Hartz og fru Reitsma-Valenca var jøder. De to andre kunstnere påtok seg å stå som utøvere av de merker de to jøder hadde tegnet. Harz hadde tegnet 7½ og 40 cents og Brinks meddelte at han hadde utført disse. Fru Reitsma-Valenca hadde tegnet 12½ og 15 cents og her påtok Levigne seg å stå som utøver. Bare meget få av postverkets og trykkeriets funksjonærer hadde kjennskap til dette forhold.

Det ser ut til at postverket vil gå tilbake til den type av Wilhelminamerkenene som kom ut i 1940 kort før invasjonen. Dette merke var tegnet av W. A. van Konijnenburg. I tillegg til de verdier som den gang kom ut: 5, 7½, 10, 12½, 15, 20, 22½, 25, 30 og 40 cents er nå kommet 50 og 60 cents samt fl. 1.—. En gyldenmerket er i større format enn de andre. Det er opplyst at 2, 5 og 10 Fl. skal komme i samme utførelse. Hvis de lavere verdier blir trykt opp igjen — og det kan en vel gå ut fra at de blir — melder spørsmålet seg om vi her står overfor helt nye merker, eller om de skal regnes som undernumre av 1940 serien. Ved å sammenlikne papiret fra 1940 utgaven med det som er benyttet for de nye verdier 50 og 60 cents samt fl. 1.— finner en at dette siste er tynnere og at det også er en påtakelig forskjell med hensyn til gummi. Brukte eksemplarer vil vel være vanskelig å skille fra hverandre, men ved marginalmerker er det lett. Rundt 1940 utgavens ark går der en dobbelt fargelinje og etsningsnumrene er angitt med arabiske tall. 1946 utgaven mangler disse fargelinjer og etsningsnumrene er angitt med romertall.

St.

Streif av

SAMBANDSSTATENES SAGA

3 foredrag holdt i Bærum Filatelistklubb

Fortsatt fra nr. 2 1946

Ellers hadde det synt seg hittil at krigstjensten led av mangel på dyktig befal. Mange lot seg verve i Europa, men det var helst eventyrlysten som drev dem til det. Militære kunnskaper var det som regel skrakt med. Imidlertid fantes det mange unntak. Utenom von Steuben har vi bl. a. polakken Kosciuszko (324). På grunn av kjærlighetssorg flyktet han fra heimlandet, og i 1776 gikk han i amerikansk krigstjeneste som sambandsoffiser. Lenge varte det ikke før han trakk oppmerksomheten på seg, og under hele krigen løste han oppgaver han fikk med framifrå dugelighet.

En annen polakk som gjorde stor ære på heimlandet sitt var Casimir Pulaski (296). Pulaski var en adelsmann, som var vidkjent for sin tapperhet og sin triste lagnad alt før han kom til Amerika. I den polske frihetskrigen mistet han både faren og brødrene sine. Seinere gjorde han et mislykket forsøk på å bortføre den polske kongen. Etter dette ble eienommene hans kverrsatt, og selv ble han lyst utleg og fradømt livet. Han rømte da til Marseille og levde her i armod og usseldom. Takket være polske patrioter med stor innflytelse ble Pulaski anbefalt til Franklin, som fikk sendt ham over til De Forente Stater for å legge saken sin fram for kongressen. Samhugen med denne gjeve og ulykkelige adelsmann var alminnelig, og han ble straks tatt inn i hæren som offiser. I slaget ved Brandywine la Pulaski for dagen et heltemot og en militær innsikt som førte til at han ble utnevnt til kavalerigeneral. Pulaski fant heltedøden ved Charleston i Sydcarolina, der amerikanerne ble slått sønder og sammen.

Imens varte kampene i vesten ved, og seinhøstes i 1778 dro den engelske guver-

nør Hamilton i Detroit ut i felten for å drive bort fienden fra Illinois og Vincennes. Utenom de regulære troppene hadde han med seg 350 krigerske indianere fra 13 forskjellige stammer. Den 17. desember hærtok guvernøren Fort Vincennes uten større vansker. Etter denne bedriften budde han seg til å bli vinteren over i Vincennes og vente med åtak på Illinois til ut på vårparten. Under oppholdet her i Vincennes slapp Hamilton indianerkrigen med alle dens redsler løs på innbyggerne, og det ble tilmed påstått at han satte opp belønning for hver skalp indianerne brakte med seg til fortet.

Ved dette tidshøve befant de amerikanske friskarene med oberst Clark i brodden seg oppe i et uføre da de var truet fra alle kanter og måtte være over lag varsomme for ikke å bli utsatt for uventet overfall. Men så hendte det en gang at obersten fikk spurt av en handelsmann fra Vincennes at tilhøvene just da var gode for et angrep på fortet på grunn av det fåmente mannskapet som holdt til der. Guvernøren hadde nemlig sendt fra seg størsteparten av indianerstyrkene slik at det bare var 80 soldater med et par-tre kanoner til vern om fortet. Så fortvilet som stillingen var, hadde oberst Clark ikke noe valg. Derfor gav han seg på marsj mot Vincennes den 7. februar med en styrke på 130 menn. Det hadde vært en uvanlig hard nedbør denne vinteren og svære områder av landet lå under vann. Amerikanerne hadde derfor vanskelig for å ta seg fram. I fem dager vasset de i vann, ofte til langt opp på livet, i traktene omkring Wabash River. Her er lendet i regelen så sumpig at det går under navn av «det druknede landet». Likevel greide oberst Clark og mennene hans å ta seg fram trass i et umenneskelig slit, og den

23. februar stod de foran Vincennes (281). Uten å nøle gikk de til storm mot den vesle byen, som gav seg uten motstand. I skumringen listet amerikanerne seg opp til fortet og åpnet ild. Skuddskiftet holdt ved i fjorten timer, men oberst Clarks følge bestod av utvalgte folk, som så og si var født med geværet i handa. Hvert skudd fra de karene var en fulltreffer, og kanonbetjeningen ble plukket ned etter hvert som de prøvde å komme til unnsetning. Kampen endte med at guvernør Hamilton måtte gi seg over, og han ble deretter tatt til fange sammen med dem som var igjen av besetningen på fortet.

Omframt de vidgjetne hærførerene Anthony Wayne og Clark er det general Sullivan som har gjort seg størst fortjent ved utryddingen av indianerne i vesten. Først sloss disse på franskmennenes side mot løfte om fridom og sjølstyre, og siden gikk de med engelskmennene av samme årsak.

General Sullivan (283) har fått det ettermæle at han var en handledyktig mann enda handlingene hans stundom bar merke av mangel på ettertanke. Av yrke

var han sakfører, og det bar nok ofte til at sakføreren tok makten fra generalen. Dessuten hadde han ord på seg for å være litt av en popularitetsjeger. Tidlig om våren i 1779 fikk han ordre om å ta ut på en straffeekspedisjon mot Senecaindianerne vestpå fordi disse hadde gjort seg skyldig i overfall på nybyggerne i traktene omkring Wyoming. Ordren lød på hastig avmarsj, men likevel kastet general Sullivan bort tiden med allslags vidtløftig prosedyre for å påvise alle de mangler og feil som foretaket etter hans syn led av. Imens fikk indianerne høve til å gjøre det av med mengdevis av nybyggere. I juli — fire måneder etter ordren om avmarsj — kom generalen seg endelig avsted, og en måned seinere fikk han forsterkninger fra New York. Amerikanerne marsjerte rett i hjertet av indianernes landsbyer, som de brente og plyndret etter alle kunstens regler. Dette voldsverket skapte bråskrekk blant de innfødte, som tigget de britiske sambandsfellene sine om hjelp, men til fånytt.

(forts.)

En hilsen fra New Zealand.

Boktrykker Halvor Durban Hansen har velvilligst sendt oss et flypostbrev han har mottatt fra New Zealand med de nye seiers- og fredsmærker. Av brevets stemp-

ler framgår at det har tilbakelagt den lange strekningen fra New Zealand til Norge på bare 8 dager. Mærkene er nydelig utført i ståltrykk, delvis i to farger.

Historien om den franske frihetsbevegelses frimerke med portrett av general de Gaulle.

Av Marcel Fornari i «Combat».

Vi skal idag løfte litt på sløret for virksomheten i den hemmelige kampgruppe «Combat». Selv om den ikke kan regnes blant de betydeligste i kampen mot okkupanten, så fortjener den ikke desto mindre en plass i motstandsbevegelsens historie.

Tidlig på sommeren 1943, mens italienerne ennå okkuperte vår sone, begynte man i posten å motta aviser og brev frankert med et merke med bilde av general de Gaulle. Denne vignett imiterte 1.50 frc. merket med portrett av Pétain. Den hadde dette merkes ramme og farge, men i den sentrale medaljong så en i profil motstandsbevegelsens sjef, general de Gaulle.

Etterligningen var temmelig middelmådig, portrettet av generalen var ikke flatterende, men de farefulle forhold hvorunder fabrikasjonen fant sted, tillot ikke en mere soignert utførelse. Men hva gjorde det. Hensikten var der og alle gode franskmenn gledet seg over det puss som var spillet tyskerne og Vichy.

Rossi, sjefen for det hemmelige etterretningsvesen var den som først fikk ideen til de Gaulle merket. Den ble tatt opp igjen av Jean Constant og Baton, kretssjefer for motstandsgruppen «Combat». Etter arrestasjonen av Baton ble det Jean Constant som gjennomførte planen.

Utkastet ble gjort av Daudel, med Robert og Joubert som tegnere og Boggio som fotograf. Platen ble utført av vår gode og savnede kamerat Robert Thivin. Han ble seinere arrestert av Gestapo og torturert, men hans bødler fikk ingen opplysninger fra ham og han ble derfor skutt.

Platen var på 9 vignetter, 3 rekker å 3 merker, med hvit marginal.

Et første trykk på 2000 ark ble utført i trykkeriet Champamon, rue du Rocher, av Georges Fossat. Det var i slutten av

mars 1943. Arkene skulle perforeres i et annet trykkeri, men under transporten på sykkel tapte Fossat pakken. Det ble alminnelig alarm. I all hast fjernet man alle spor etter trykkingen hos Champamon. Alle kamerater ble alarmert og alle forbindelser foreløpig avbrutt.

Men pakken ble antagelig funnet av en patriot. Noen merker som sannsynligvis stammer fra denne pakke ble klebet på husveggene, men man kjenner ennå ikke de 2000 arks skjebne.

Noen tid gikk og «Combat» gjenopptok virksomheten og foretok en ny trykking i trykkeriet Pontara, 52, rue de Lamartine. Dette trykkeriet trykket samtidig propagandamateriell for motstandsbevegelsen og utførte arbeider for okkupasjonsmakten. Disse arbeider dekket over de hemmelige trykninger, samtidig som motstandsbevegelsen derigjennom ble kjent med viktige fiendtlige dokumenter.

For å unngå at en uvanlig virksomhet ble bemerket ble disse hemmelige arbeider utført i arbeidstiden. En dag holdt det på å gå galt. Det var kort før Legionens fest i 1943. Flora, en av arbeiderskene, holdt på å trykke 45 000 eksemplarer av Francois Valentins manifest. Denne hadde nettopp gått over til motstandsbevegelsen og oppfordret i manifestet alle legionærer til å gjøre det samme. Plutselig kom noen italienske offiserer inn i trykkeriet uten å være blitt meldt av vekten.

Uten å røpe den minste nervøsitet avsluttet Flora trykkingen, stoppet maskinen, la det siste arket på den stabel som allerede var trykt og bar det hele lengere inn i trykkeriet som om det handlet seg om et vanlig prospekt. M. Pontarre innledet en diskusjon om tekniske spørsmål med italienerne, og disse forlot trykkeriet uten å ane noen ting.

Perforeringen av merkene var også et vanskelig spørsmål og det var Flora som foretok den i et trykkeri i rue Gubernatis.

Merkene ble ikke bare benyttet i vårt distrikt. De ble også ført til Paris av Jean Constant. Motstandsbevegelsen i Lyon og Marseille mottok også merker. De ble først benyttet som porto på omslaget for avisen «Combat». Mme. Amelot, som ekspederte avisen, brukte et visst antall, og postfunksjonærene — som tilhørte motstandsbevegelsen og som var blitt underrettet — lot dem passere.

For å vanskeliggjøre politiundersøkelser skulle et stort antall forsendelser postlegges i syd-øst Frankrike den 30. juli 1943. Denne parole ble imidlertid ikke holdt. Allerede den 22. juli passerte flere merker posten og en fant derfor at masseinnlevering var for risikabelt.

Mange vignetter ble brukt på brev til kjente samarbeidsmenn. Dr. Tourtou, sjefen for P. P. F., mottok flere, og han foranlediget en politiundersøkelse som dog ikke ledet til noe resultat.

Etter trykkingen ble platen gjemt. Ved frigjøringen av Nizza befant den seg hos M. Renevey sammen med de falske stempeler som hadde spilt en slik nyttig rolle under motstanden.

Dette er historien om det merke som pirret manges nysgjerrighet den gang det kom ut. I motsetning til hva som tidligere har vært hevdet viser den at det falske Pétainmerke som ble trykt i Paris i januar 1944, ikke var det eneste som passerte posten under okkupasjonen, og at prioriteten i tid uten tvil tilkommer det merke som ble utgitt av motstandsgruppen «Combat».

Marcel Fornari.

Ved forespørsler

til tidsskriftet må svar-
porto vedlegges.

«Vi lever i flygingens tidsalder. En ny utvikling ligger foran oss. Vårt land må ikke ligge tilbake. Foreningen *Pro Aero* trer igjen fram for offentligheten etter 3 års avbrytelse. Det gjelder om å fremme den nasjonale luftfart, framfor alt om å skaffe midler for den flyinteresserte ungdom. Postverket støtter dette arbeid ved å gi ut et nytt særmerke «*Pro Aero*»

Med disse ord innleder det sveitsiske postverket sin meddelelse om at det den 1. mai påny vil utgi et *Pro Aero* merke til pålydende frc. 1.50. Dette vil være taksten for et alminnelig brev befordret med fly fra Lausanne til Locarno eller omvendt. Det er bare gyldig den 22. og 23. mai, men det kan fåes kjøpt i «Samlerluka» i Bern helt til den 15. juni — brukt eller ubrukt.

FLY-POST

er nå blitt den moderne postbefordring også i Norge.

D. N. L. starter nye ruter i mange retninger; men — ja, vi filatelister synes det er et stort men når vi avsender våre flybrev: Vi savner et pent norsk frimerke for flypost.

Vårt forbund bør nå, herr redaktør, gjøre henvendelse til poststyret, at der snarest utgis — med flere verdier — flypostmerker i likhet med hva mange andre land har gjort.

E. S.

FILATELIEN I SVERIGE

Av redaktör Runo Cederqvist.

Liksom över hela världen upplevde vi även i Sverige en hausseartad utveckling av frimärkssamlandet under kriget. De många nya frimärkena, som kommit ut i Sverige under krigsåren, har givetvis bidragit till att väcka intresse för de små «lapparna» hos ickesamlare, men även den mer intensifierade propagandan, som utmärkt de senare åren, har värvat många proselyter till vår hobby.

De större frimärkeföreningarna har visat ett ökad antal medlemmar, en ökning som är mycket iögonfallande för den, som även tidigare kunde följa föreningarnas verksamhet. Också inom den svenska filatelistiska tidningspressen har en motsvarande utveckling kunnat äga rum, givetvis en direkt följd av det ökade antalet frimärkssamlare. Även dagspressen har visat ett större intresse för frimärken och vad därtill hör under senare åren, och som ett exempel på hur pass aktuella de dagliga tidningarna är beträffande nyutkomna frimärken, kan omtalas att «Little Norway» dagen efter det märket kommit ut i Norge fanns avbildat och kommenterat i många svenska tidningar.

Postverket har ju som bekant avstämplat de nyutkomna märkena med förstadagsstämplat, och tidpunkterna för denna avstämpling har i god tid samvetsgrant publicerats i den dagliga svenska pressen. Detta har naturligtvis riktat uppmärksamheten på frimärkssamlandet hos en mycket stor allmänhet, och man vågar helt visst påstå att många samlare värvats, vars första etapp inom filatelién just varit dessa förstadagsbrev. Diskussionen om det filatelistiska i dette specifika samlande blossar då och då upp, men numera har nog även den mest motsträviga till denna moderna gren av samlandet fått se sig övertrumpad. Man må ha vilken tanke man vill om geschäftet, men ett förstadagsbrev med en speciell och vacker stämpel pryder sin plats i albumet.

Men det svenska postverket har inte

endast stimulerat samlandet genom dessa nya frimärken och nya stämplat. Postmuseet under aktuarie Paul Heurgrens ledning har utvecklats och moderniserats kraftig de senare åren. Flera utställningar i postverkets regi har även ordnats, och reklamen kring dessa har skötts effektivt, och resultatet har heller inte uteblivit.

Även den svenska radion har skänkt större uppmärksamhet åt filatelién, och nu senast kåserade assessor Wirgin om sina frimärken och annat smått och gott i samband med dem under en kvart av den dyrbara radiotiden vid niotiden på kvällen.

För två år sedan startade Frimärkets dag i Sverige, och denna stora propagandadag för frimärkssamlande blev redan från första stund succés. Den första gången hölls den i mars och även året derpå, 1945, på våren. 1946 års Frimärkets dag kommer emellertid att hållas först i höst. «Att Frimärkets dag nu kommer att föreläggas till hösten hänger ihop med att vi ansett det lämpligare att en sådan dag som denna kommer i början av säsongen,» uttalar frimärketsdagsgeneralen Herman Schultz-Steinheil. Beträffande programmet för dagen skall det säkert bli många nyheter, «för ännu är väl inte vår fantasi uttömd».

Men ju mer frimärken det gis ut i världen, ju mer specialiserat tycks samlandet bli. Här i Sverige står givetvis de nordiska länderna alltid i förgrunden, och främst det egna landet. De svenska märkena har rönt i höjden med en nästan svindlande fart under kriget, och den som lade sig till med de gamla skillingbankomärkena åren före 1939 har fått god ränta.

Vid en diskussion om prissättningen på frimärken, som hölls i Sveriges Filatelist-Förening i år, underströks kraftigt, att de gamla svenska märkena är betydligt undervärderade i katalogerna, och att priserna står i dålig proportion till de moderna märkena.

Som ett apropå till prishöjningarna kan

omtalas att en svensk frimärksfirma nyligen annonserade och önskade köpa gamla svenska frimärken för priser — 3-skilling banko för 900 — 1,100 kr. för att nämna ett exempel — som ligger nästan 100% över dem, som man kunde köpa märkena för hos handlarna åren närmast före kriget. För 55- och 80-öres betalades 550 kr. för paret.

Men även ostämplade moderna svenska märken har stigit kraftigt. Intresset för ostämplat har ju ökat betydligt, och det har därvid visat sig att många av våra vanliga svenska märken knappast står att uppbringa i obegagnat skick.

Eller vad sägs om följande priser, tagna ur en i dagarna utkommen katalog från en Stockholmsfirma: 5 öre 500-årsminnet av Sveriges första riksdag 1:75 kr., 10-öres 1:50 och 15-öres 1:-; 30-öres i postjubileumsserien av år 1936 4:-; 5-öres i Delaware-serien 1:-; 5-kronors, gröna, kungliga slottet, på vitt papper, 35:-; och för att nämna ett enda exempel bland bandmärkena: 30 öre brunt, kungen i profil, på vitt papper 40:-.

Sverige har som bekant på senare år begåvats med parkombinationer och dessa har blivit mycket eftersökta och följaktigen stigit i pris. Än så länge är dock priserna inte så oöverkomligt höga, men man tar nog inte alldeles fel om man tror att parkombinationerna har framtiden för sig, och så småningom kommer att betinga högre priser.

De övriga nordiska ländernas märken har även drabbats av en motsvarande höjning, åtminstone vad det gäller äldre märken. I Sverige hade vi som bekant under kriget möjlighet att köpa bl. a. nyutkomna norska märken till betydligt under det nominella värdet. Och det fanns gott om varan.

Beträffande övriga länder håller intresset sig främst samlat kring Europa, och där är det de gamla vanliga länderna: Tyskland, Holland, Belgien, Frankrike, Schweiz och möjligen något er land som är mest omhuldade. På sista tiden har de tyska märkena blivit utsatta för större efterfrågan i Sverige, och i den diskussion, som nämnes härövan framhålls från handlarhåll att den schweiziska katalogens noteringar för moderna tyska märken på intet sätt motsvarade dagsläget, utan ligger betydligt under.

Skulle man försöka sig på att kort och gott sammanfatta hur frimärkssamlandet just nu ligger till i Sverige kan man citera ett exempel om sj-ludets stavsätt i en gammal svensk skolbok: Det sjuder.

Runo Cederqvist.

Forsinkelser.

I de siste måneder er tidsskriftet utkommet med mange forsinkelser, tildels meget store. Redaktøren beklager meget dette forhold, men finner å måtte opplyse at det skyldes forhold som ligger utenfor hans kontroll. Både trykkeriet, bokbinder og ekspeditør har vært, og er fremdeles, sterkt opptatte, og dette i forbindelse med uheld med maskiner, sykdom blant personalet etc., har gjort at ikke alt har klaffet som det burde gjøre. Slik som forholdene ligger an for tiden viser det seg helt umulig å få tidsskriftet utgitt til en bestemt dato, til tross for den beste vilje fra alle «impliserte» parter. Hovedsaken er imidlertid at tidsskriftet utkommer, og når leserne nå er blitt gjort bekjent med årsakene til forsinkelsene håper redaktøren at disse må bli unnskyldt, og at den tid ikke må være så altfor fjern da tidsskriftet kan utkomme som bestemt — den 20. i hver måned.

Mai- og juninummerne vil bli slått sammen til et dobbeltnummer som utkommer i månedsskiftet — forhåpentlig.

Redaktøren.

Stopp!

Har De betalt
bladkontingenten?

FORRETNINGSFØRER OSWALD TØRJESEN
Torget 8, Oslo

FOLKEMUSEUMSMERKENE

Av kontorsjef Andreas Lippestad.

I dagspressen har Folkemuseumsmerkene vært underkastet en temmelig hardhendt kritikk. Vi filatelister er enige om at merkene har fått en lite heldig utforming og at kritikken er sørgelig beføyet.

Det bør slås fast at vi alle sammen bare ønsker Folkemuseet det beste i dets kulturelle og landsgavnlige virke og at kritikken ikke på noen måte har noen forbindelse dermed. Jeg tør gå ut fra at det har vært ytret et ønske fra museumshold om at merkene burde inneholde en bestemt tekst med emblemet og dette ønske har tydeligvis Postverket respektert. Vi filatelister vil også respektere slike ønsker, men enigheten opphører momentant når vi får oss forelagt et slikt produkt, som ikke just er egnet til å skjerpe den skjønnhetssans som bør særprege en filatelist.

Herr Thrap Meyer har i en utmerket artikkel kalt merkene for siamesiske tvillinger, hvormed forbinnes noe ruglet, sammenvokset eller unormalt. For min egen del vil jeg foreslå «snellemerkene» da merkenes midtparti påtagelig ligner den runde etikett på trådsneller.

Notodden Filatelistklubb er så heldig å ha overlærer Finn Krafft blant sine medlemmer. Hans ry som kunstner er så godt kjent at noen nærmere omtale ikke behøves. I klubbens møte i januar holdt han et foredrag om *En brukskunstners syn på norske merker*. Herr Krafft la ikke skjul på kunstnernes misnøye med norske merker i sin alminnelighet og snellemerkene i særdeleshet. Han etterlyser den ukjente mann som temmelig enerådende får sine utkast godkjent av Postverket.

Og nå er vi ved kjernen av saken. Hva kan og bør gjøres for å bedre frimerkenes komposisjon og unngå en gjentakelse av snellemerkene?

Såvidt jeg vet har Norsk Filatelistforbund oppnevnt en representant til å samarbeide med Postverket i alle spørsmål som direkte knytter seg til filatelien. Selv om denne representant er en aldri så dyktig filatelist og forhandler, vil han stange mot muren hvis han ikke får positiv støtte av oss filatelister. En slik representant må ikke bare være en konsulent, men han må også kunne framkomme med sine meninger i *krass* form. Postverket bør ikke ha høve til helt å tilsidesette fagmannens bestemte meninger i denne så viktige sak, ikke minst for filatelistene.

Som leserne vil ha sett har også en talsmann for de bildende kunstnere kommet med en høflig antydning om plass i en frimerkekommisjon.

Det må derfor være en oppgave for Norsk Filatelistforbund å reise denne sak i sin fulle bredde og få den løst på en tilfredsstillende måte. Jeg kunne tenke meg at Forbundet på kommende landsmøte velger det antall representanter som finnes rimelig og riktig, f. eks. 5 (den nåværende representant må selvfølgelig innvelges). De krav som må stilles til representantene må være: 100 pst. filatelister, god smak, forhandlingsevne og pågangsmot. Kommisjonen retter så henvendelse til andre interesserte parter om samarbeid før forhandlingene med Postverket opptas.

Som det vil erindres ble det i de gode gamle dager arrangert utstilling av innkomne utkast til nye frimerker. Jeg er ikke helt sikker på om slike utstillinger idag vil føre til bedre frimerker, men frimerkekommisjonen ville iallfall kunne stoppe utglidninger som snellemerkene.

Nei, la oss sette igang og få samarbeid istedenfor kritikk. Ingen ukjent mann og ikke diktatur med forundringspakker.

En filatelist har ikke en viktigere oppgave enn å kjempe med nebb og klør for en kunstnerisk og fargeglad filateli. Hvis Postverket skulle utgi merker med dårlig gummiering eller med dårlig perforering, ville protestene strømme inn fra alle hold. Hvorfor da ikke med like stor rett kreve det beste av motiver, ornamentikk og farger? Hvorfor skal Norge vise verden at det er en brist i vår smak og at vi lar det skure uten protest? Vi kan hvis vi vil.

Franske tidsskrifter.

L'Echo de la Timbrologie

Etter flere års fravær er det med glede en atter mottar «L'Echo de la Timbrologie». Det kommer i år i sin 60. årgang, med et modernisert omslag og et tiltalende utstyr — og i sitt gamle format A 4. Under krigen kom et nummer nå og da, i et format som nesten var som en avis og i januarnummeret forteller herr Yvert hva årsaken hertil var. I januar 1942 ble han innkalt til den tyske Propagandastaffel og fikk ordre om at hans blad ikke måtte utkomme med mer enn 16 sider. Herr Yvert holdt seg ordren etterrettelig. L'Echo kom med 16 sider, men da den tyske offiser hadde glemt å spesifisere formatet, ble dette utvidet til det firedobbelte! Det gikk helt til bladet ble stoppet. «L'Echo de la Timbrologie» er et av de betydeligste og best underrettede tidsskrifter som vår hobby har og jeg anbefaler det på det beste til alle filatelister som behersker det franske språk.

Cahiers Philatéliques.

Dette tidsskrift utkom med sitt første nummer i begynnelsen av 1945, men måtte straks etter innstille trykningen sammen med alle andre franske filatelistiske tidsskrifter. Denne forordning er nå opphevet og nr. 2 er nettopp mottatt. Tidsskriftet redigeres av en redaksjonskomité bestående av Dr. P. Bouvet, A. Brun, Dr. Caroll Chase, L. Dubus, E. Fregnac, P. Morel d'Arleux og Pierre Yvert som såvidt jeg vet alle er medlemmer av l'Aca-

démie de Philatélie. Tidsskriftet vil utkomme med 6 nummer pr. år og med hensyn til innhold og kvalitet kan en bare sammenligne det med det amerikanske «Collectors Club Philatelist».

L'Officiel de la Philatélie.

L'Office de Propagande Philatélique som under sin energiske direktør Pierre Lafitte allerede vil være kjent for sin «Annuaire International de la Philatélie» og for sin katalog *Inter* over Frankrikes og koloniernes frimerker, har også nå startet sitt eget tidsskrift «L'Officiel de la Philatélie». Dets første nummer foreligger nettopp og det ser meget tiltalende ut. Innholdet er avvekslende og interessant og vitner om det høye nivå som fransk filateli står på.

Tidsskriftet utkommer hver måned og abonnement kan ordnes gjennom N. F. T. Det koster kr. 10.00 pr. år fritt tilsendt.

St.

Generalsamler og/eller spesialist.

Tidsskriftets februarnummer inneholder et meget interessant referat av herr professor Eides diskusjonsforedrag i Oslo Filatelist-Klub.

Det er utvilsomt vanskelig å komme til en enighet om en riktig definisjon av begrepet generalsamlere, idet disse ihvert fall for de viderekomne filatelisters vedkommende i mange tilfeller er framragende spesialister på et eller flere felter. La meg bare som et eksempel nevne en mann som skipsreder Odfjell, som vel i utpreget grad kombinerer generalsamlerens store virkefelt med spesialistens mere inngående studier.

Derimot er det meget feil å kalle en samler som bare interesserer seg for Norge eller Skandinavia, for spesialist. Det korrekte vil vel være å betegne vedkommende som samler med begrenset samleområde.

Det er nettopp disse mange med begrenset samleområde som jeg ved denne anledning gjerne vil komme i kontakt med. Min personlige erfaring gjennom en rekke

år har bekreftet at det er forbindelsen med samlere rundt omkring i verden, som skaffer oss de største gleder og holder interessen for vår hobby vedlike. Og nettopp nå har derfor vi — skal vi si internasjonale samlere — vår store sjanse. De fleste har sikkert mange norske bytte-merker liggende, som idag er velkomne objekter for oversjøiske samlere, men her hjemme er det ingen avtagere.

Enkelte vil sikkert innvende at man ikke kan overkomme hele verden, men det er selvfølgelig heller ikke meningen. Jeg er imidlertid av den oppfatning at det er bedre å ha for stort samlerfelt enn for litet. Det siste vil før eller seinere lede til stagnasjon og dalende interesse, og jeg har inntrykk av at vi stikk mot alle forutsetninger er kommet inn i en slik periode etter freden. Denne «død»perioden kan og bør vi motarbeide, og som ovenfor antydnet tror jeg at det beste middel er å utvide samlerfeltet.

Jeg er på det rene med at vi foreløpig møter en rekke vanskeligheter, f. eks. mangel på nye, internasjonale kataloger og album materiell. Men når det gjelder mer ordinære merker spiller det selvfølgelig mindre rolle om man inntil videre bytter stykk for stykk.

Uten å ville undervurdere de som endelig fordyper seg i norske merker, vil jeg anbefale at i hvert fall klubbene som sådanne arbeider for noe rommeligere samlerfelter. Jeg er derfor så enig med professor Eide når han slår til lyd for å skape større internasjonal bredde innen våre klubber. Derved tror jeg at vi også har større muligheter for å beholde de mange nye medlemmer, som kom til i krigsårene.

Eug. Hanssen.

Post

ang. redaksjonelle innhold sendes til redaktøren, Postboks 46, Høvik, ang. annonser, ekspedisjon, bokholderi etc. sendes til forretningsføreren, adresse Torget 8 1/2, Oslo.

Nordenfjeldske Filatelistforening har nylig mistet to av sine elste og mest fortjente medlemmer, som er avgått ved døden.

Dr. E. S. Platou er født på Oscarsborg 2. mars 1862. Han tok artium i 1879, og medisinsk embetseksamen høsten 1886.

Han virket først som distriktlæge i Nordland og Trøndelag, inntil han for ca. 40 år siden begynte privatpraksis i Trondheim.

Helt fra guttedagene har han vært interessert i frimerker. Fra 6. oktober 1908 er han medlem av Oslo Filatelist-Klub. Han er ridder av «*Det gyldne Posthorn*» fra 1925.

Dr. Platou er en av stifterne av Nordenfjeldske Filatelistforening og foreningens første formann. Han har nedlagt et stort og grunnleggende arbeid for N. F. F., og 18. november 1933 ble han utnevnt som foreningens første æresmedlem. Han var også fra 1928 kommandør av foreningens orden «*Stjerneordenen*».

Nordenfjeldske Filatelistforening takker ham for hans verdifulle arbeid som formann, som flittig foredragsholder og som medlem av en rekke utvalg og komiteer gjennom mange år.

*

Ingeniør Eivind Selmer er født 22. desember 1868. Han virket i sine yngre år som skipsingeniør i Amerika, og har seinere i mange år vært ansatt som tegner ved Trondheim mekaniske verksted.

Fra våren 1922 har han vært medlem av Nordenfjeldske Filatelistforening.

I mange år har han vært medlem av festkomiteen og dens aktive formann.

For sitt interesserte arbeid i N. F. F., særlig i festkomiteen, ble han i 1941 utnevnt til æresmedlem.

Fra 1931 var han ridder, og fra 1941 kommandør av «*Stjerneordenen*».

Vi takker disse våre to seniorer for aktivt og interessert arbeid i N. F. F. og lyser fred over deres minne.

Ch.

Frimerker og heraldikk.

Heraldikk er læren om våpenskjoldene og har sin opprindelse fra middelalderen, helt tilbake til det 12. århundrede, da våpenskjoldene dukket opp. Den har således holdt seg i 7—800 år, da den fremdeles går igjen, f. eks. i våre byvåpen etc. Heraldikken har sine meget bestemt utformete regler om de avbildninger som kan plasseres i et våpen, om farger — hvorom det kort kan sies at de er få og rene — og om våpenenes oppdeling, dvs. hva som er oppe og nede, framme og bak, hva som er fin plassering og hva som er mindre fin plassering i et sammensatt våpenskjold.

Frimerkene tar stadig vekk heraldikken i sin tjeneste, både i selve merkebildet og i vannmerket. Nærsagt de fleste vannmerker er heraldiske utforminger, således både kroner og forskjellige sorter kors, foruten flere andre tegninger. Og hva selve merkebildet angår, har vi for det første en hel del eksempler på at heraldiske våpenskjold er benyttet som motiv, f. eks. i de første tyske «Nothilfe», og spesielt i de første sveitsiske «Pro Juventute». I flere av disse merker sees eksempler på det forannevnte begrep «sammensatte våpenskjold». En mengde frimerker har videre heraldisk utformete tegninger, spesielt av dyr, som f. eks. våre egne og mange andre lands løve-frimerker.

Det er ikke noe tilfelle at f. eks. løvermerker fra vidt forskjellige land er forholdsvis svært ens i tegningene, f. eks. Belgia, Bulgaria, Finnland, Norge eller Sverige, Persia eller Bayern, Danzig eller Estland, Schlesvig. Dette henger sammen med de heraldiske utforminger av våpenskjoldenes tillatte figurer. En ting som altså også var nøyaktig fastlagt i heraldikken, var den innbyrdes rangsforskjell mellom de forskjellige felter i et sammensatt våpen. Den fornemste plass var øverst og til heraldisk høyre side. Men her må bemerkes at heraldikken regner høyre og venstre i forholdet sett bakfra, ikke som vi betrakter et merkebilde. Derved blir altså heraldisk høyre, det som vi vanligvis vil kalde venstre. Dette var den fornemste side, og det kan vi godt forstå når vi tenker på at de aller fleste, iallfall eldre merker med portrettbilde viser personen seende fra denne side. Det er relativt meget få eldre merker som avviker herfra, spesielt når en face portretter neppe kan tas i betraktning, da dette ikke egentlig er en heraldisk utforming. Dette er kanskje også grunnen til at der finnes så få en face merker, særlig i eldre tid.

Tilslutt må jeg nevne opphavet til alle disse funderinger, nemlig våre nye kronprinsmerker. Hvorfor ser kronprinsen bakover? Det har gjennom noen år allerede vært meg en stadig kilde til å trekke litt på smilebåndet at Hitler, med noen få unntagelser og spesielt i den siste store serie, ser bakover. Hvorfor f. eks. de amerikanske presidenter er begynt å profilere seg bakover, så «framsynt» som de vanligvis før var, har forundret meg. Og med hensyn til kronprinsen vår, så hadde jeg ønsket han var avbildet seende framover, som det seg hør og bør. Da hadde vi kanskje også fått et fotografi som egnet seg bedre for frimerkereproduksjon enn det som nå er gjengitt.

C.

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag omgående. Referatutdragene må være kortfattede, og skal være Redaksjonen i hende senest 10. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

Tønsberg Filatelistklubb

avholdt sin årlige generalforsamling den 14. mars under ledelse av formannen, Eug. Hanssen. Der var frammøtt 17 medlemmer og 3 av juniorgruppens ledere.

Det framgikk av beretningen at klubbens 20. arbeidsår ikke hadde vært så vellykket som håpet, idet interessen blant medlemmene og tilslutningen til møtene ikke hadde stått på høyde med deltagelsen i krigsårene. Forklaringen synes å være at så mange av klubbens medlemmer har vært sterkt opptatt på andre områder i forbindelse med gjenoppbyggingen, og man håper at stagnasjonen er forbigående.

Det ble opplyst at samarbeidet med naboklubber, i første rekke Drammen, igjen vil komme igang, idet man foreløpig har bestemt å arrangere et fellesmøte i Holmestrand i mai. Likeledes var man enige om at den berammede utstilling skulle utsettes til høsten, idet man da regner med at forholdene igjen er mer normale.

Ved valgene viste det seg at de fleste styremedlemmer, som har sittet i flere år ønsket avløsning. Etter gjentakende henstillinger gikk formannen, Eug. Hanssen, med på å la seg gjenvælge for ytterligere et år, og som øvrige styremedlemmer valgtes d'herrer Bjarne Herlin, Wilh. Quitsch, Reidar Berg og H. Klemmetsby.

Nye lover for Juniorgruppen ble vedtatt. Gruppen har senere hatt sin generalforsamling og som formann gjenvalgtes gymnasiast Chr. Vigulf.

Ref.

Drammens Filatelistklubb

avholdt møte nr. 189 mandag den 11. mars 1946 i Central Hotell, under ledelse av formannen, revisjonssjef Wilthil.

Referat fra forrige møte og fra generalforsamlingen ble opplest og godkjent uten bemerkninger.

Fra Norsk Filatelistforbund var kommet en forespørsel om klubben ville stå som arrangør av et påtenkt landsmøte i pinsen i år.

Etter forslag av ingeniør Sverdrup ble vedtatt, at vår klubb ikke skal være uvilig, dersom ikke forbundet har annet passende møtested, og forutsatt at klubben ikke påføres noen utgift i sakens anledning.

Ordet ble deretter gitt til aftenens foredragsholder, kjøpmann I. I. Jacobsen, som talte om de provisoriske kronemerker fra 1905—06.

Herr Jacobsen hadde oppdaget, at der i kroneangivelsen på disse merker er en variant i fargen. Det viser seg nå at det er utgitt 2 utgaver av disse merker. De av 1ste utgave har lysere påtrykkfarger enn de av 2nen utgave. 2nen utgave er den sjeldne, idet verdiene kr. 1,—, 1.50 og 2,— kun finnes i følgende opplag: henholdsvis 24 400, 14 600 og 14 900.

Herr Jacobsen hadde en del tallmateriale i denne anledning, men dette skal ikke refereres her, da foredragsholderen allerede i sin helhet er sendt tidsskriftet. Foredragsholderen hadde oppdaget at den gule farge på kronemerkenes er jevnt mørk gul. På de som i 1929 ble overtrykt med 14 øre er gulfargen merkbart lysere. Dette tyder på at Postverket i 1905 hadde valgt ut merker av ensartet farge-nyanse.

Det lille opplag har unngått oppmerksomheten, på samme måte som turistmerkene på tykt og tynt papir.

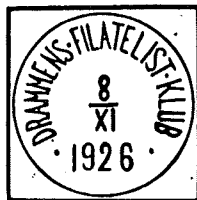
Herr Jacobsen kunne også meddele, at våre heftemerker er blitt en sterkt etterspurt artikkel.

Hans foredrag ble lønnet med livlig bifall, som gjentok seg etter formannens takktale.

En utlodning som innbrakte kr. 31,50 avsluttet møtet. Dessuten var det gratisoludning av endel merker gitt av ingeniør Sverdrup.

23 medlemmer og 2 gjester var til stede.

C. J. K.

Kristiansands Filatelistklubb.

Møte nr. 237 ble avholdt på Katedralskolen den 28. mars kl. 19.30 under ledelse av formannen herr Sigurd B. Johnsen. Der var 18 medlemmer og 2 gjester til stede.

Referat fra forrige møte ble opplest og godkjent.

Formannen opplyste at biblioteket fra fru Alice Hansen hadde mottatt en stor gave, idet hun hadde skjenket klubben all filatelistisk litteratur som hennes mann H. G. Hansen etterlot seg. Det var bl. a. en masse tidsskrifter i innbunnet stand.

Ifølge skriv fra herr Henrik Opheim, Bergen, var vår klubb den eneste som hadde etterkommet hans anmodning i N. F. T. i forbindelse med hans forslag til forbedring av Norges-katalogen og i erkjentlighet herfor oversendte han et eksemplar til hver av de medlemmer som var til stede på nevnte møte, samt 1 eksp. til klubbens bibliotek. Vi mottok videre et eksemplar til utlodning til Frihetsgaven og resultatet ble at kr. 100,— ble oversendt Nasjonalhjelpen.

Da klubben har så mange medlemmer i Mandal ble man enig om å arrangere møte derborte lørdag den 27. april.

Man gikk så over til aftenens hovedpost, avvikling av aukasjon nr. 3 til inntekt for Husfondet Der var mange forhåndsbud. Alt i alt ble der solgt for kr. 480,—. Av de oppnådde priser kan nevnes at Kong Oscar 2 sk. ble solgt for kr. 26,50, Nordkapp I komplett kr. 43,—, Norsk Misjonspost kr. 13,—. Aukasjonen som ble ledet av herr M. Berg Thomassen ble avviklet greit og presist.

Deretter sirkulerte en del utvalgshefter.

En av gjestene, herr Jakob Lauritzen, som syntes han hadde hatt en hyggelig aften ga i sin begeistring herfor klubben et frimerke AFA nr. 12 fra Bremen som står i kr. 225,— og formannen frambar klubbens hjerteligste takk herfor.

Møtet sluttet ved 22-tiden.

Oslo Filatelist Klub.

Møte nr. 1203 ble avholdt i Høyres Hus, Stortingsgt. 20, den 4. mars 1946 kl. 19.30 under ledelse av formannen herr Arnstein Berntsen.

Referat fra generalforsamlingen ble opplest og vedtatt.

4 nye medlemmer ble opp-tatt.

Nr. 842 Henrik Nielsen, Wergelandsvn. 5, Oslo.

Nr. 843 Thoralf Thorsen, 220 Broadway, New York.

Nr. 844 Gorden Palm, 161 Harrison Avenue, Staten Island, New York N. Y.

Nr. 845 Per Indrelid, Kielsåsvn. 59, Grefsen.

Livsvarig medlemskap ble notert for:

477 Odd Marthinsen, Oslo.

812 Kristian Jahr, Oslo.

Konstituerende styremøte ble holdt 20. februar og følgende valg foretatt:

Viseformann: Alf G. Johnsen.

Sekretær: Tor Joh. M. Holtan.

Kasserer: Bjarne Grøntvedt.

Bibliotekar: H. Berg Kragemo.

Styrer av Falsifikatsamlingen: B. Engesgaard.

Kontaktmann: Helge O. Henriksen.

Klubbtaftenutvalg: Bj. Grøntvedt (form.) og Carl Nordbye.

Anderssen Dethloff-medaljen: Formannen er selvskreven medlem.

Utenfor de på generalforsamlingen gjenvalgte medlemmer er komiteen komplettert med styrerepresentantene A. Trøsvig, sekretær og Jorulf G. Jensen.

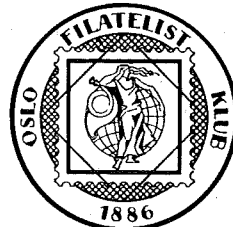
Gratisolteriet: Wilh. Aarøe.

For øvrig ble klubbens forretninger fordelt innen styret. Alle valg enstemmig.

Møtet foretok valg av tilsynsmann og varamann for juniorgruppene A og B. W. Ulleberg og N. Bungard ble valgt med akklamasjon.

Ved valg av katalogkomité var samtlige villige til gjenvalg som så ble foretatt med akklamasjon.

Thune Larsen framholdt i denne forbindelse at det burde komme andre til i katalogkomiteen for å bringe noe nytt inn i katalogen. Han meddelte imidlertid at forat trykkeriet skulle påta seg framstillingen av katalogen måtte det ikke forekomme vesentlige forandringer.

Angående den påtenkte utstilling mener utstillingens formann, herr I. I. Jacobsen, at det vil ha sine vanskeligheter på grunn av lokaleforholdene og foreslår en konkurranse til høsten og så en interskandinavisk utstilling tidlig på året 1947, samme år som postjubileet.

Med hensyn til 60 års festen i år har festkomitéens formann, herr Alf G. Johnsen, sikret seg Rokokkosalen i Grand Hotell til den 11. desember 1946.

Herr Werner Caspersen, Hamar, innledet sitt foredrag «Framover går det» med en hilsen fra sin klubb. Han talte så meget fengslende om kommunikasjonenes framskritt ned gjennom tidene og særlig om framkomstmidler på landjorden. Foredraget ble ledsaget av gode lysbilder med analoge frimerke-emisjoner.

Foredraget var meget god propaganda for temasamling og foredragsholderen høstet livlig bifall fra medlemmene.

Formannen takket herr Caspersen for at han ville komme til Oslo med sitt foredrag og bad ham gjenta dette ved given anledning.

Da ingen hadde mere å forelegge ble møtet hevet kl. 21,20.

*

Stousland.

Møte nr. 1204 ble avholdt i Høyres Hus, Stortingsgt. 20 den 18. mars 1946 kl. 19,30 under ledelse av formannen herr Arnstein Bernsten.

Til stede var 64 medlemmer og 5 gjester.

Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

3 nye medlemmer ble opptatt:

Nr. 846 Skoleelev Juel Kristian Frogner, Haver, Drøbak.

Nr. 847 Leif Johansen, Trollsvingen 5, Ullevål Hageby.
Nr. 848 Tannlege Anton A. Skarstein, Sandane, Nordfjord.

Klubben er igjen blitt forært endel kataloger av herr Peter Eger.

Endel byteønsker ble framlagt.

Herr Osvald Tørjesen holdt så sitt kåseri «Sett og hørt», hvor han på sin koselige måte fortalte spredte trekk fra sine forskjellige opphold rundt om i landet og særlig da fra sin hjembygd ved Risør. At medlemmene også setter pris på «ikke filatelistiske» emner, borget det solide bifall for som herr Tørjesen høstet etter sitt humørfylte foredrag.

Klubben har mottatt anmodning fra Forbundet om å arrangere landsmøtet i år og dette har styret gått med på.

Da den oppnevnte kasserer, herr Bi. Grøntvedt, er forhindret fra å overta posten, er herr Bjørn Stenstrup oppnevnt i hans sted.

Styret har besluttet å selge restopplaget av Norges-katalogen 1943 for kr. 0,50 pr. eksemplar. Herr Jacobsen foreslo å henvende seg til antikvariatene for at disse kunne selge katalogen til redusert pris på provisjonsbasis.

Til å takserer avdøde medlem Jørgen Bjaalands samlinger er oppnevnt Stian Sannes som formann, I. I. Jacobsen og Carl A. Pihl.

Formannen meddelte at det foreligger 1 ark uttaget av 20 øres Løve type I. Disse merker er alle stemplet «Ekte O. F. K.» etter at Postverket har utsent en skrivelse hvor det sier at arket kan være kommet med i en ordinær bunke.

Thune Larsen mente det var uberettiget å stemple disse merker for ekte, da det var overveidende sannsynlig at det var et prøvetrykk. Dette hadde han sett mange eksempler på før.

Formannen framholdt at han kun hadde meddelt hva som hadde foregått og henviste til Postverkets skrivelse. Thune Larsen foreslo at man innstilte bruken av «ekte stempel» inntil det forelå bestemte regler.

Etter anmodning fra Juniorgruppen A og B ble det vedtatt med akklamasjon å slå disse grupper sammen.

Formannen henstilte til medlemmene om å vise forsiktighet når man stilte seg som fadder for nye medlemmer.

Formannen kom inn på Nasjonalhjelpen og ga ordet til dr. Gellein som meddelte, at Forbundet ville henstille til alle landets klubber å gå i gang med auksjoner til fordel for «Frihetsgaven». Herr Aarøy støttet dette varmt, idet han visste hva Nasjonalhjelpen var i praksis.

Herr Thrap Meyer spurte om man var oppmerksom på rentetapet for livsarvige medlemmer og mente at kontingenten burde forhøyes.

Thune Larsen spurte om klubben ville gå i gang med auksjoner igjen, da det var av stor betydning for medlemmer utover landet og for bedømmelsen av prisnivået. Holtan mente det ville bli en auksjon i vår og at det ellers var vanskelig å arrangere auksjoner p. g. a. for få objekter.

Thune Larsen klaget også over lokalene og formannen ville være takknemlig for forslag til nye.

Herr Stensdal underrettet medlemmene om at de to personer som er gjengitt på merket fra Canada som utkommer den 28. mars, er de to norske flygere sersjant

Ulf Wormdal, Hamar og kvartermester Henry Bernhard Malmøe, Sandefjord.

Da ingen hadde mere å forebringe ble møtet hevet kl. 21,10.

Stousland.

Sarpsborg Filatelistklubb

Tirsdag den 5. mars holdt klubben sitt 76. medlemsmøte i Biblioteket. 11 medlemmer var til stede. Formannen ledet møtet og ønsket vell møtt.

1. Man fikk referert og godkjent protokoll fra forrige møte.

2. I neste måned, nærmere bestemt 22. april, har Sarpsborg Filatelistklubb vært i virksomhet 5 år. Det var stemming for at klubben arrangerer en festlig aften i anledning dette lille jubileum, og man vil komme nærmere inn på saken under tiden som gjensår.

3. Et fullt besatt album for

helsaker ble framvist av formannen. Han framla også den nyeste katalog fra en privat forretning. Man fristes til å spørre: Hvorfor har ikke noen forlenget gått i gang med omsetning av frimerker og rekvisita på kooperativ basis?

Ar om annet blir det omsatt for millioner kroner i denne bransjen. Og i dag og i tiden som kommer, trenger det norske frimerke-marked en solid prisregulator.

Vi vil se fram til den dag, da vår bytteleder kan legge fram utvalgshetter fra en kooperativ sammenslutning.

4. Flere av medlemmene hadde med seg en masse dubletter, tildels av de nyeste utenlandske utgaver og omsetningen var livlig.

5. En Belgia-samling opsatt på ark ble loddet ut. Møtet hevet kl. 21.

*

Tirsdag den 19. mars holdt klubben sitt 77. medlemsmøte i Biblioteket. Møtet, som var godt besøkt, ble ledet av formannen.

1. Man fikk referert og godkjent protokoll fra forrige møte.

2. Ref. et skriv fra Norsk Filatelistforbund, ad. forespørsel om arrangering av sommerens landsmøte. Man ønsker å uttale: Sarpsborg Filatelistklubb har ikke anledning til å påta seg dette arrangement.

3. Sekretæren kunne overrekke klubben endel ubrukte norske frimerker. Disse var en gave fra en anonym giver, med ønsket om at de måtte brukes til inntekt for klubben.

Besluttet å utlodde merkene ved den nær forestående fest som skal holdes i anledning av at Sarpsborg Filatelistklubb runder 5 år.

4. Også ved dette møte ble det framlagt rikelig med dubletter. En Tysklandssamling ble loddet ut.

5. Et spørsmål ble framsett av en av klubbens medlemmer. Det resulterte i et livlig og langvarig ordskifte.

Spørsmålet lød: Hvor har de 5000 serier overtrykte London-merker tatt vegen?

For oss er følgende kjensgjerninger for hånden:

19. mai 1943 mottok herr Egil Meidell Hopp endel (5000?) serier London-frimerker overstemplet «London 17—5—43» samt kontrollnr.

I to år var mottakeren mer eller mindre uviss om hva dette gjaldt. Men etter freden mottar han en skrivelse fra direktøren for Statens Informasjonskontor. Merkene skulle vært utdelt som en oppmuntring og hilsen til nordmenn hjemme. Og som det videre heter: — få dem spredt utover landet til andre frimerkesamlere og øvrige interesserte. Ja — nå er det mulig at mange samlere, etter freden (for kunne det vel ikke godt bli noen fart i utdelingen) har mottatt en serie eller fler.

I vår klubb er det iverthfall ingen som er blitt oppmuntrert. Nei, ikke engang hørt om noen som har mottatt. Man tillater seg å spørre: Har utdeleren vært inne på den tanke at forbundsklubbens medlemmer i første rekke burde fått en serie hver?

Direktøren i Statens Informasjonskontor mente utvilsomt dette. Først: — andre frimerkesamlere. Deretter: — øvrige interesserte.

Samtlig framtrøtte medlemmer ønsker å framholde: All den stund det er hele organiserte grupper av filatelisten som bare har sett denne frimerkeserien avbildet, så er det meget beklagelig at en større eller mindre del av disse er havnet hos folk som øyensynlig ikke har gjort annet bruk av dem enn til anskaffelse av svensk valuta!

Ja, for hvorledes kan det ellers ha gått til at svenske frimerkeforretninger kan by fram serien til veldig pris?

Referatet fra ordskiftet avsluttes med å framsette spørsmålet ennå en gang: Hvor har de 5000 serier overtrykte London-merker tatt vegen?

Møtet hevet kl. 21,30.

Henry W. Berntsen.

Moss Filatelistklubb

Moss Filatelistklubb avholdt medlemsmøte i Moss Hotell's restaurant den 19. mars 1946 med meget godt frammøte.

Det hadde lyktes klubben ved formidling fra Norsk Filatelistforbund å få den kjente filatelist herr Dan Thune-Larsen til å komme ned og holde foredrag om: «Flyutvikling og luftpost».

Formannen M. B. Landstad åpnet møtet med å ønske ham hjertelig velkommen til Moss Filatelistklubb som den første utenbys foredragsholder etter frigjøringen.

Herr Dan Thune-Larsen holdt så et glimrende foredrag hvor han ved hjelp av lysbilder demonstrerte flyteknikkens utvikling fra Leonardo Da Vincis og mange andres mer eller mindre fantastiske forsøk på flykonstruksjoner nådde fram til slutten av forrige århundrede med Lilien-thals glideflyvninger. Og så videre med brødrene Wrights, Bleriot m. fl.'s motordrevne fly har nådd fram til våre dagers hypermoderne fly.

Han gikk så over til å fortelle om luftpost: de forskjellige luftpostmerker, luftpoststempler, lufruter o. s. v. og flettet inn mange morsomme historier og anekdoter i den forbindelse.

Foredraget ble lønnet med kraftig bifall og formannen takket herr Thune-Larsen for hans strålende foredrag og framhevet hvordan filatelen når den blir drevet på den måte som foredragsholderen gjør, ikke bare gjør filatelen til en morsom hobby, men også blir meget belerende både for samleren selv og andre filatelister.

Vi fikk så anledning til å se herr Thune-Larsens store samling Norsk luftpost som var utstilt og som nok gav mange av klubbens medlemmer nye verdifulle impulser for hvordan en samling bør legges an.

Det var så utlodning av luftpostbrev, en gave fra foredragsholderen samt utlodning av sjokolade fra Holmen. Gevinstene ble vunnet av ing. Mürer og Thune-Larsen.

Inntekten av utlodningen kr. 100,—, ble enstemmig besluttet oversendt til Nasjonalhjelpen og vi utfordrer de andre forbundsklubber til å gå hen og gjøre likeså.

Th. Johannessen,
sekretær.

Elverum Filatelistklubb

hadde sin årlige generalforsamling 12. februar, ledet av formannen, konditorimester Haakon G. Hanssen. 7 medlemmer var til stede. Årsmelding og regnskap for 1945 ble referert og godkjent uten bemerkninger.

Av årsmeldingen gikk det fram at medlemstallet for tiden er 11. Der har vært holdt 12 møter og deltagelsen har vært bra. Det er i året startet en juniorklubb som hadde 29 medlemmer, et tall som dog seinere er skrumpet noe inn. Formann i juniorklubben har vært Carl Henrik Amundsen. Klubben har vært representert i et fellesmøte av Opplandsfilatelister og deltar i forberende arbeid for en Opplands-krets. Klubbens kontantformue er 267 kroner, dertil kommer konditorimester Hanssens auksjonsfond med en kapital på kr. 140,05.

Til formann gjenvalges konditorimester Hanssen, til nestformann tannlege Halfdan Helgesen og til sekretær avdelingssjef Alf Chr. Lund. Til kasserer gjenvalges forretningsfører Martin Moen, til dublettleder skreddermester Ole Grunt. Til revisor valges disponert Harald Østby. Varamenn for styret: fru Olga Løken og Per M. Østmoe. Tillitsmenn til juniorklubben: konditorimester Hanssen, avdelingssjef Lund og skreddermester Grunt.

Klubben har siste halvår — og fremdeles — fritt lokale i Aisen Østlendingens hus.

Etter behandlingen av endel mindre saker samt en auksjon til fordel for kassen — den innbrakte 17 kroner — tryllet formannen fram smørbrød og øl, som ble vederfaret all retferdighet.

Referent.

Bergens Filatelist-Klub.

Møte nr. 320 avholdtes den 11. desember 1945 kl. 18 på Hotell Terminus under viseformannen Otto Maalstads ledelse.

Tilstede 40 medlemmer. Referat fra siste møte ble opplest og godkjent.

Nytt medlem P. K. Pedersen ble enstemmig innvotert.

Der forelå utmeldelse fra to medlemmer.

Et medlem Ole Th. Faugstad var avgått ved døden. Viseformannen lyste fred over hans minne.

Etter at mottatte skriv var referert gikk man over til den selskapelige sammenkomst i anledning av klubbens stiftelsesdag.

Medlemmene ble etter en morsom filatelistisk plaserings ønsket velkommen til bords av festkomitéens formann F. C. Svendsen jr.

Der ble holdt flere taler, Maalstad holdt festtalen. I velvalgte ordelag tolket han klubbens historie og minnet dem av medlemmene som hadde sittet inne eller vært ute av landet i krigstiden.

Schou talte for stifterne bl. a. sa han at den 11. desember 1911 kom 11 mann sammen og dannet Bergens Filatelist-Klub. Da Dr. Kahrs var den eneste tilstedeværende av stifterne, adresserte Schou skålen til ham.

Dr. Kahrs takket Schou for hans vakre ord for stifterne, og han var særdeles begeistret for den vekst klubben hadde hatt og ønsket den alt det beste i framtiden.

I anledning av stiftelsesdagen var der mottatt endel lykkønskningstelegrammer som ble opplest.

Den hyggelige sammenkomst fortsatte ut over i de små timer.

*

Møte nr. 321 avholdtes på Hotell Terminus den 29. januar 1946 under F. C. Svendsens ledelse.

Tilstede 31 medlemmer.

Herr Svendsen ønsket medlemmene et godt nyttår og uttalte håpet om et godt filatelistisk utbytte.

Nytt medlem Leif Mathiesen ble enstemmig innvotert. Jul- og nyttårshilsener samt mottatte sirkulærer ble referert.

Etter at endel indre anliggender var behandlet ble der avholdt en auksjon til inntekt for «Husfondet».

Auksjonen innbrakte kr. 317,50.

Referent.

Hamar Filatelistklubb.

holdt sitt 35. møte den 18. mars i Ynglingeforeningen. Tilstede var 17 medlemmer, samt 3 gjester.

Formannen, Cato Gulbrandsen, åpnet møtet. Etterat protokoll og møtegevinst var overstått, ref. endel innk. skriv.

En besluttet gå til anskaffelse av takkekort, som sendes de som assisterer med underholdning og foredrag ved møtene.

Klubben har nå anskaffet skap til bibliotek og arkiv. En formannsklubber — ble av herr Caspersen, overrakt klubben som gave.

Ordet ble så gitt til kveldens foredragsholder, ing. Kleven, som behandlet hjelpespråket Esperanto på en meget lettfattelig og interessant måte. Man ble klar over at dette språk var noe alle filatelister kunne nyttiggjøre seg. Det kraftige bifall viste at foredraget hadde slått godt an.

Under og etter kaffepausen var det så bytte- og frimerkeprat. Innen man skiltes ble man enige om å yte kr. 100,— til Frihetsgaven.

*

Møte nr. 36 holdtes i Ynglingeforeningen den 1. april. Det var frammøtt 21 medlemmer og 2 gjester. Formannen gav straks ordet til kveldens kasser, herr Brede Stubstad, som talte om amatørfotografien, som hobby. Kaseriet, som var ledsaget med en mengde vakre lysbilder, høstet selv-sagt bifall.

En gikk så over til kaffe og «Napoleon» — hvoretter det egentlige møte tok sin begynnelse. De reglementerte punkter ble gjennomgått, protokoll, innkomne skriv o.s.v.

Møtet ble enig om å overlate til styret å utarbeide forslag til program for arrangement i anledning av Postverkets 300 års jubileum januar neste år.

Fra Caspersen fikk klubben som gave et utlodningsobjekt, V-serien komplett, til inntekt for klubbens fond.

Kl. 11 ble møtet hevet.

Werner Caspersen,

f. t. sekretær.

Grimstad Filatelistklubb

holdt møte 27. mars 1946. Tilstede var 16 seniors, derav 2 fra Tvedestrand og 2 fra Arendal.

Formannen redegjorde for frimerkekonkurransen. Denne går i korthet ut på å samle flest mulig forskjellige poststempler fra hele landet.

Det samles frimerker på brevavklipp med rent tilfellige frimerker uten hensyn til verdi og farge, men med tydelig lesbare rundstedsstempler med datum.

Seniors og juniors konkurrerer hver for seg.

Et forslag om at klubben skulle yte kr. 3,— pr. medlem til Nasjonalhjelpen ble vedtatt.

Samtidig ble sendt et sålydende telegram til Filatelistforbundets formann herr Per Gellein:

«Alle landets filatelistklubber utfordres til å betale kr. 3,— pr. medlem til Nasjonalhjelpen. Grimstad har betalt.»

En aftenutlodning innbrakte kr. 56,—. Til slutt framvisning av samlinger.

Johan Havstad,

sekretær.

Samler-annonser.

På denne plass innrykkes annonser på inntil 5 petittlinjer for kr. 3.00, som må betales ved bestillingen.

Endel nyheter tilsalgs eller byttes i norske merker. Utvalg sendes. For 10 «Little Norway» gir jeg 12 U. S. A. minnemerker 1944/46, alle i stort format.

K. Tuft, Hvitvingfoss.

Kjøper stolpeskrift, antikva 3 og 20 øre, Løve kr. 5.— og 1.50 ny.

Ingeniør Bugge, Drammen.

Sänd mig ubrukte frimärken från Norge för Kr. 10.— och Ni erhåller 1 kg. Svensk post och brevkliipp, god bland. Köper Norsk kilovara. Önsker även frimärksbyte med Norska samlare, giver i byte märken från Sverige, Finland och Danmark. Tillskriv

Mats Ernstsson, Ljurrhalla, Sverige.

Tilsalgs 3 c. engelsk Ceylon frimerker i ark ustemplet a 5 øre. Kan også selge i store partier.

Arnold A. Eidem, Vikasjøen, Helgeland.

Norske Jule- og Velgørenheds- samt Udstillingsmærker i stort Udvalg. Send Mankoliste. «Caritas», Blidahlund 6, Charlottenl., Danmark.

Gen. Gouv. 10 zl. 1941 i blokk selges for kr. 100.—. Utvalg fra mange land sendes portofritt. Oppgi samlerområde. Norske merker tas i bytte eller kjøpes.

Birger M. Wathne, Borhaug p. å.

Par av norske merker ønskes. Gir Argentina, Danmark, Island og Sverige i bytte.

Hans Bj. Korsmo, Fred. Glads gt. 22 A 4, Oslo.

Bytteforbindelse søkes, interesse skandinaviske merker mot europeiske og oversjøiske.

Billet merket «Ugla».

Selger mine norske dubletter til meget rimelige priser.

E. A. Jensen, Gl. Kongev. 62, Trondheim.

Forste Dags Kuverter med Frimærker til Fordeel for den danske Frihedsfond. Værdier 5 + 5, 10 + 5, 20 + 5, 40 + 10 øre. Kuverterne udstyres i flotte nationale Farver. Bestillinger med Op-givelse af værdier sendes til

Axel Christensen, Skovsgaard, Danmark.

Norge nr. 1 med forskj. avstemplinger, samt Dobbeltofot, og Cracked plate, nr. 2—5, nr. 6—10 kjøpes. Prisforlangende.

Asbjørn Marthinsen, Minnesund.

Min nya 16-sidiga prislista är rikt illustrerad över frim. i ser., paket, helsaker m. m. Den sendas mot insändande av 50 öre i norska ost. minnesfrim.

K. Gustafsson, Sjölevad, Sverige.

Frimärksbyte önskas med samlare från alle länder. Kan giva de flesta nyare svenska frim. Skriv och tala om vad Ni önskar och vad Ni kan giva.

Lars Larsson, Fabriksgat. 5 d, Malmö, Sverige.

Esperanto. Deziras inters pm. k. e. l. escepte Svedio, Danio. Bazo katalogoj de Michel, Senf au aliaj. Presipe mi deziras aeropm. ankau duble-toin gis 10 au 25 pecojn po valoro. Sendu manklis-tojn!

J. Gangestad, Agathe Grøndahls gt. 24 I, Oslo, Norvegio.

First day cover. Cirkulationsklubben «Stena» byder Dem de bedste Fordele ved skandinavisk Førstedagsservice. Skriv efter Oplysninger.

«Stena», Boks 9, Hellerup, Danmark.

Grønland 1945, amerikansk udgave, Afa 8—16, ubrugt, Kr. 15.—. Ubrugte Olav i komplette sæt modtages som betaling. Alle norske sæt tages i bytte, brugt eller ubrugt. Send tilbud. Bytte-tilbud med norske kilopakker modtages gerne. Førstedagsbreve byttes.

Gunnar Madsen, Tølløse, Danmark.

Til samlerne.

Jeg anmoder herved eiere av større general- og specialsamlinger fra Europa og/eller oversjøiske land om velvilligst å sette seg i forbindelse med meg. Oppgi land eller områder og om De er villig til å låne ut merker til tidsskriftet for klisjeer.

Redaktøren.

Det svenske «Frimärkebörser» Box 2. Falkenberg. Nytt Svensk annonseblad for Nordens frimerkesamlere med 6. nr. årlig. Prøve gratis. Stor utbredelse i hele norden. Effektivt. Billig, men godt For resterende 4 nr. i år kr. 1.— Bli abonnent nå. Bladets representant i Norge er: Olav Mikalsen, Gjetsumvegen 57 b, Sandvika, hvor opplysninger og prøvenummer fåes omgående.

Meddelelser fra FORBUNDET

NORSK
FILATELISTFORBUND
1931

Autoriserte frimerkehandlere.

Nedennevnte handlere har alle betalt avgift for 1946 og deres autorisasjon er fornyet for dette år:

1. Odvar Johs. Witzøe, Oslo.
2. Anton Holmboe, Oslo.
3. Alf Eide, Oslo.
4. Carl Bratt, Moss.
5. Ragnar Breda Sørensen, Drammen.
6. Sverre Øyen, Trondheim.
7. Kaare Peersen, Kristiansand S.
8. Gerh. Mæland, Bergen.
9. Bernt C. Middelthun, Stavanger.
10. Bjørn Melbye, Oslo.
11. Peder Jensen, Skien.
12. H. Kvande Petersen, Kristiansund N.
13. Finn Arnesen, Oslo.
14. Tom L'Orsa, Oslo.
15. Karl I. Martinussen, Alesund.
16. Paul Torgersen, Oslo.
17. Einar Øiseth, Oslo.
18. Gunnar Støttum, Oslo.
19. E. Vauvert-Jenssen, Oslo.
20. Olga Strand, Oslo.
21. Er tidligere utgått.
22. Arne Larsen, Trondheim.
23. Arvid Sivertsen, Trondheim.
24. T. Sundsdal, Nesbyen.
25. Einar Nilsson, Sandefjord.
26. Arne Berg, Bodø.
27. Olaf Nygaard, Sandnes.
28. Martin Holm, Alesund.
29. Sigurd Østberg, Fredrikstad.
30. Harald Seierstad, Bergen.
31. Ole Holmen, Moss.
32. Hans Pettersen, Sandnes.
33. Bjarne P. Nygaard, Stavanger.

Norsk Filatelistforbund, 10. februar 1946.
Per Gellein.

Annonsemanuskripter

må være forretningsføreren,
adr. Torget 8, Oslo, i hende
seimest 7. i hver måned.

Bruk

Norsk Filatelistforbunds stempelvignetter

3 øre pr. stykk, hvorav 1 øre
går til Norsk Postmuseum.

Fåes i «Samlerluka», hos Frimerke-
handlerne og direkte fra Rambæks
Trykkeri, Tollbugata 2, Oslo.

Blokker à 50 stk. kr. 1,50

En gros! BYTTE MED NORGE. En detail!
Søger Norge alle utg. 1940—45 og alle Ny-
heder; ethvert Parti V Mærker interesserer, alt
brugt eller ubrugt, kilovare, massevarer, se-
rier etc. Kan i bytte give Danmark samme
tidsrum, Finland, Holland, Belgien, Frankrike,
England og Kolonier, baltiske Lande etc. etc.
Detail: Danske postforseglet Kilovare pr. Kg.
18.50 portofritt. Betaling i ubrugte norske
Nyheder i kpl. Serier eller Stk. Alle europ.
Nyheder lev. mot ubrugte norske Mærker til
Afa + 20%. Abonnement på Første dags
Brev mottages. Nogen faa Serier Grønland
byttes. Klassiske Mærker leveres.
K. M. MADSEN Frimærker, Skive, Danmark.

Restopplaget av Norgeskatalogen
1943 realiseres for kr. 0.50 pr. stk.
mot forskuddsremisse.

OSLO FILATELIST-KLUB

Postboks 298.

Oslo.